

verslag

Nationaal Coördinator Groningen

Behandeld door

5.1.2e

T 5.1.2e

5.1.2e @nationaalcoordinator
groningen.nl

Datum

27 november 2017

Kenmerk

NCG / 17189706

Kopie aan

Bijlage(n)

Omschrijving	Overleg projectgroep Versterken, Welzijn & Zorg (voorheen psychosociale ondersteuning bij schadeafhandeling en de versterkingsopgave)
Voorzitter	Ursula Hendriks (NCG)
Notulist	5.1.2e (NCG)
Vergaderdatum en -tijd	22 november 2017, 15.00 uur – 16.35 uur
Locatie	NCG, Paterswoldseweg 1 Groningen
Aanwezig	5.1.2e (gemeente Eemsum), 5.1.2e 5.1.2e, 5.1.2e (gemeente Midden-Groningen), 5.1.2e (gemeente Loppersum), 5.1.2e 5.1.2e (gemeente Appingedam), 5.1.2e (gemeente Midden-Groningen), 5.1.2e (gemeente Groningen), 5.1.2e (Kinderombudsman), 5.1.2e 5.1.2e (NCG)
Afwezig	5.1.2e (gemeente Delfzijl), 5.1.2e 5.1.2e (gemeente Eemsum), 5.1.2e (gemeente Ten Boer), 5.1.2e (NCG), 5.1.2e 5.1.2e (NCG) 5.1.2e (GGD), 5.1.2e 5.1.2e (gemeente Groningen), 5.1.2e (NCG)

Vergaderpunten

1. Opening

5.1.2e opent rond 15.00 uur de vergadering en heet iedereen welkom, in het bijzonder 5.1.2e. Zij komt een toelichting geven op het rapport van de Kinderombudsman.

2. Rapport van de Kinderombudsman; 'Vaste grond gezocht'

5.1.2e geeft een korte samenvatting van het rapport. Voor het onderzoek is gesproken met professionals in de hulpverlening, de Veiligheidsregio, NCG en kinderen/jongeren. Daarnaast is onder kinderen/jongeren een vragenlijst uitgezet. Het doel van het onderzoek was om inzicht te krijgen in de volgende vragen:

- welke problemen kinderen/jongeren kunnen ervaren
- wat maakt dat kinderen/jongeren wel of geen problemen ervaren
- welke partijen daar wat aan kunnen doen

a) welke problemen kunnen kinderen ervaren

Een klein deel van de kinderen/jongeren waarmee gesproken is, ervaart problemen: slecht slapen, bang voor nieuwe bevingen, bang dat het huis in stort, somber zijn over je toekomst, bedplassen, probleemgedrag op school, teruggetrokken gedrag, piekeren en medische problemen (astma). Kinderen/jongeren ervaren dezelfde frustratie/boosheid als volwassenen; boosheid op de

NAM, NCG, minister en overlast van de inspecties (bouwverkeer/ inbreuk op de privacy).

Professionals maken zich zorgen over de druk waaronder de ouders leven (schade, verhuizing etc. waardoor er weinig aandacht is voor de kinderen) en over de sociale cohesie (bijvoorbeeld kinderen die buitengesloten worden omdat de vader bij NAM werkt).

Opvallend is dat er verschillend door professionals (ook door professionals binnen dezelfde organisatie) werd gerapporteerd over de ernst van problemen. Er is dus geen coherent beeld.

b) wat maakt dat kinderen wel of geen problemen ervaren

Het ene kind is kwetsbaarder dan het andere kind en het ene gezin is draagkrachtiger dan het andere gezin. Daarnaast zijn jonge kinderen vaker angstig dan oudere kinderen. Dit is een gegeven en niet direct beïnvloedbaar.

Wat wel beïnvloedbaar is, zijn de volgende zaken:

- De voorbereiding op de verhuizing: Voorkom dat mensen langdurig in onzekerheid zitten en geef ouders en kinderen/jongeren daar ook controle over.
- Een tekort aan informatie (praat met kinderen/jongeren over de aardbevingsproblematiek): Kinderen/ jongeren hebben behoefte aan informatie wat betreft de eigen situatie. Vragen die er leven onder de kinderen/jongeren zijn de volgende: is mijn huis veilig, is mijn school veilig, als mijn huis niet veilig is waarom woon ik er dan toch nog drie jaar, kan ik nog wel terug naar de huurwoning na de versterking (er worden minder woningen teruggebouwd) en kan ik in mijn wijk blijven wonen.

c) welke partijen kunnen daar wat aan doen

- Informatievoorziening: Het is belangrijk dat scholen aandacht besteden aan de aardbevingsproblematiek wat betreft schade, herstel en versterking. Daarbij de aanvulling dat bij verhuizingen het extra belangrijk is dat kinderen/jongeren geïnformeerd worden. Dit is een gedeelde verantwoordelijkheid van NCG, gemeenten en scholen.
- Ook op andere manieren informatie toegankelijk maken voor kinderen/ jongeren: Persoonlijk aanspreekpunt voor kinderen/jongeren en dat personen binnen het aanspreekpunt zich specifiek aan jongeren/kinderen voorstellen en aangeven bij wie de kinderen/jongeren terecht kunnen voor welke vragen/informatie. Denk ook aan online informatie.
- Er moet binnen die bestaande zorgstructuren meer aandacht zijn voor het signaleren van aan aardbevingsgerelateerde problemen. Als duidelijk wordt dat de capaciteit en/of het budget niet toereikend is/zijn dan moeten gemeenten en zorgverleners daarover samen in gesprek gaan.
- In vervolgonderzoeken aandacht hebben voor;
 - kwetsbare kinderen (lopen extra risico)
 - onderzoek dat bijdraagt aan een betere signalering en hulpverlening (evaluatie die standaard wordt ingezet met expliciete aandacht voor kinderen)

Vragen en opmerkingen

- Wat is een opvallende bevinding dat het onderzoek heeft opgeleverd
De verschillen tussen zorgprofessionals onderling wat betreft de ervaren problematiek vonden wij opvallend en ook hoe zeer men het oneens is over de vraag of de aardbevingsproblematiek besproken moet worden met kinderen/jongeren.
De Kinderombudsman is het niet eens met de gedachte dat met kinderen/jongeren beter niet gesproken kan worden over de aardbevingsproblematiek en de aardbevingsproblematiek als normaal te beschouwen. Geef de ruimte om met kinderen/jongeren over de aardbevingsproblematiek te praten. Uit gesprekken blijkt dat kinderen/jongeren in de eerste instantie aangeven geen last te hebben van de aardbevingsproblematiek, maar later vertellen ze toch over forse angsten.
- Wat maakt de situatie voor kinderen anders dan voor volwassenen
Net als volwassenen hebben ook kinderen/jongeren behoefte aan informatie. Echter in deze behoefte wordt niet voorzien. Er is geen informatie beschikbaar voor deze doelgroep. Vanuit het kinderrechtenverdrag hebben kinderen/jongeren recht op informatie die direct op hen gericht is.
- Wat zou een goede eerste stap zijn om te zorgen dat kinderen/jongeren hun informatie krijgen.
Over de versterkingsopgave moet er specifiek informatie beschikbaar zijn voor kinderen/jongeren en daarbij ook de garantie dat de informatie bij de kinderen/jongeren terechtkomt;
 - willen scholen daar structureel aan meewerken
 - kan het ingebed worden in de gesprekken met ouders
 - wat kan bijvoorbeeld het CJG bieden om ouders instaat te stellen met hun kinderen te praten over de aardbevingsproblematiek
 - wat hebben bewonersbegeleiders nodig om het gesprek aan te gaan met kinderen/jongeren
 - kan er een aanspreekpunt opgezet worden waar kinderen/jongeren terecht kunnen met hun vragen

Conclusies

Bewustwording komt op gang. Zorg komt meer op de agenda. In het regeerakkoord wordt gesproken over een regiofonds waarbij ook middelen worden gereserveerd voor zorgprofessionals en geestelijke begeleiders. Daarnaast kent de provincie Groningen een subsidieregeling voor gemeenten en zorginstellingen voor initiatieven op het raakvlak leefbaarheid – zorg. Duidelijk is dat tot nog toe alle informatie gericht is op weldenkende burgers die goed kunnen lezen en schrijven en actief zijn en naar voorlichtingsbijeenkomsten komen. De impliciete veronderstelling leeft dat ouders hun kinderen op een goede manier begeleiden. Maar gezien de bevindingen in het onderzoeksrapport, moet die veronderstelling in twijfel worden getrokken. Ook het idee dat er leeft niet met kinderen/jongeren te praten over de aardbevingsproblematiek om hen niet onnodig ongerust te maken, staat haaks op wat de Kinderombudsman aangeeft. Er moet wel iets meer gebeuren:

- Bewonersbegeleiders handvatten geven om in gesprek te gaan met kinderen/jongeren.
- Ouders handvatten geven om in gesprek te gaan met hun kinderen.
- In gesprek met het onderwijs (ook vanuit de stuurgroep Scholen).

- Verkeersveiligheid en bouwplaatsen (Veilig Verkeer Nederland).
- Informatiemiddelen ontwikkelen gericht op kinderen/jongeren (ook online) (NCG in samenspraak met beleidsadviseurs Jeugd en Communicatie bij betrokken gemeenten).
- Een informatiepunt opzetten met medewerkers die proactief en zichtbaar zijn voor kinderen/jongeren.
- Onderzoeken wat professionals aan kennis nodig hebben om tot een coherent beeld te komen wat betreft de aan de aardbevingsproblematiek gerelateerde problemen bij kinderen/jongeren. Gaan zorgprofessionals die wonen in het gebied anders met de aardbevingsproblematiek om dan zorgprofessionals die er niet wonen. Is er handelings-verlegenheid en waar zit hem dat dan in en wat hebben ze dan nodig. Welke rol kan de GGD hierin vervullen.

Aandachtspunt

- Middelen: Hoe de beschikbare middelen in te zetten. Voor zorgprofessionals en geestelijke begeleiders de middelen lokaal inzetten voor personele inzet (extra inzet van welzijnswerkers voor collectieve activiteiten en extra inzet van Wmo-consulenten).
- Kennisdeling: Wat doen gemeenten en wat zijn de ervaringen daarmee.
- Communicatiemiddelen voor allerlei doelgroepen (beschikbare informatie die in de regio overal hetzelfde is).
- Scholingsprogramma voor professionals en vrijwilligers (handelingsbekwaamheid).
- Zorgroutes: Waar kunnen betrokken partijen naar doorverwijzen
 - Tools: welke tools zijn er / wat kan ingezet worden/ hoe te monitoren/ wat te ontwikkelen en aan wie aanbieden (kinderen, jongeren, ouders, sociale teams, bewonersbegeleiders etc.).
 - Draaiboek: Wie zijn de stakeholders, wie betrek je bij het plan van aanpak, welk programma bied je aan, rolverdeling etc.
- Eventueel een gezamenlijke kindercommunicatieadviseur: Hoe bereik je kinderen/jongeren om de informatie over te brengen.

Hoe nu verder

Een werkgroep, bestaande uit **5.1.2e** (gemeente Midden-Groningen), **5.1.2e** (gemeente Loppersum), Ursula Hendriks en **5.1.2e** (NCG) komen met een eerste uitwerking van een uitvoeringsprogramma Maatschappelijke zorg. Een integraal programma met aandacht voor de diverse doelgroepen, thema's, de activiteiten en de middelen.

De eerste bijeenkomst staat gepland op 4 december van 09.00 uur – 10.30 uur.
Locatie: NCG Paterswoldseweg 1 Groningen.

3. W.v.t.t.k.

- a) NCG heeft GGD Groningen gevraagd een rol te spelen bij het intensiveren van de samenwerking tussen gemeenten, informele zorg, formele zorgaanbieders en NCG. Waarom en wat houdt dit in.
NCG heeft dit gevraagd naar aanleiding van de verschillende signalen die worden afgegeven; de een merkt niets van extra problematiek en de ander ziet wel een toename aan zorg als gevolg van de aardbevingsproblematiek. Taken daarbij:

- Welke tools kunnen worden ingezet.
- De schakel zijn tussen al die verschillende partijen die te maken hebben met zowel curatieve zorg als de preventieve zorg.

De verwachting is dat de GGD begin december met een concreet voorstel komt.

- b) Opgemerkt wordt dat er op gemeentelijk niveau gesprekken worden gevoerd met de GGD wat betreft de taken voor het jaar 2018. Hoe verhoudt zich dit met de opdracht die NCG bij de GGD heeft neergelegd? Is er een overlap met de taken die de GGD uitvoert op het gebied van de publieke gezondheidszorg.
- c) Oproep Ten Boer;
Ten Boer zoekt voor 2 dagen in de week een casusregisseur die bewoners met psychosociale klachten kan ondersteunen. De vraag is of iemand een geschikt persoon kent die deze taak zou kunnen uitvoeren.
De tip wordt gegeven om contact te zoeken met Stichting Ark. Deze stichting heeft ervaring met psychosociale problematiek en kan misschien input leveren om het profiel scherp te krijgen.
Een andere tip is om via Lentis een medewerker te koppelen aan het wijkteam.

4. Vaststellen datum volgende vergadering

De volgende bijeenkomst van de projectgroep Versterken, Welzijn en Zorg staat gepland voor *18 januari 09.00 uur – 10.30 uur, locatie NCG Paterswoldseweg 1 Groningen.*

5. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 16.35 uur en dankt de aanwezigen voor hun inbreng.